

това, като държи смѣтка за нуждитѣ на ония членове на Обществото, които не могатъ да фабрикуватъ необходимитѣ за тѣхната сигурностъ муниции и военни материали.

Членоветѣ на Обществото се задължаватъ да размѣнятъ по най-откровенъ и най-пълненъ начинъ всички сведения относително размѣра на тѣхнитѣ въоръжения, тѣхнитѣ военни, морски и въздушни програми и състоянието на ония тѣхни индустрии, които могатъ да се използватъ за войната.

Чл. 9.¹⁰⁾ Една постоянна комисия ще бжде образувана, за да дава на Съвета мнение по изпълнението на разпорежданията на членове 1 и 8 и изобщо върху военнитѣ, морски и въздушни въпроси.

Чл. 10.¹¹⁾ Членоветѣ на Обществото се задължаватъ да зачитатъ и поддържатъ срещу всѣко външно нападение териториялната цѣлостъ и настоящата политическа независимостъ на всички Членове на Обще-

Membres de la Société qui ne peuvent pas fabriquer les munitions et le matériel de guerre nécessaires à leur sûreté.

Les Membres de la Société s'engagent à échanger, de la manière la plus franche et la plus complète, tous renseignements relatifs à l'échelle de leurs armements, à leurs programmes militaires, navals et aériens et à la condition de celles de leurs industries susceptibles d'être utilisées pour la guerre.

Art. 9. Une Commission permanente sera formée pour donner au Conseil son avis sur l'exécution des dispositions des articles 1 et 8 et, d'une façon générale, sur les questions militaires, navales et aériennes.

Art. 10. Les Membres de la Société s'engagent à respecter et à maintenir contre toute agression extérieure l'intégrité territoriale et l'indépendance politique présente de tous les Membres de la Société. En cas d'agres-

¹⁰⁾ Вижъ бележитѣ подъ чл. 8.

¹¹⁾ 1. *Гарантиране териториялната цѣлостъ и политическата независимостъ на членоветѣ на Обществото.* Взаимната гаранция на териториялната цѣлостъ и политическата независимостъ на членоветѣ на Обществото лежи въ основата на Устава за Обществото. Тя се явява като пръвъ опитъ за създаването не само на единъ политически, но и на единъ правовъ съюзъ за взаимна защита отъ нападение.

Задълженията на членоветѣ, съгласно постановленията на този членъ е двояко; а. — да защищаватъ териториялната цѣлостъ помежду си и б. — да защищаватъ териториялната си цѣлостъ отъ нападението на трета държава — нечленъ на Обществото. Така, Обществото на народитѣ се явява единъ „всеобщъ“ отбранителенъ съюзъ и става най-важната гаранция за поддържането на мира.

Взаимното гарантиране на териториялната цѣлостъ обаче, съвсемъ не означава, че съществуващитѣ териториялни отношения, създадени по договоритѣ за мира сж вечни и неизменни. Напротивъ, въ чл. 19 се предвижда ревизия на договоритѣ или измѣнение на териториялнитѣ отношения. Отъ взаимната гаранция на териториятѣ произтича само забраняване на насилственитѣ териториялни измѣнения. Всички други измѣнения, чрезъ споразумения и договори, чрезъ ревизия на договоритѣ или чрезъ вътрешни движения и споразумения, между съставляващитѣ една държава народи, сж допустими. Въ случая, България съ влизането си въ Обществото съвсемъ не се обвързва съ съществуващото териториялно дѣление. Тя само поема задължението да не действа и да не допуца неговото насилствено измѣнение.

Подъ „настояща“ политическа независимостъ не се разбира политическата независимостъ на една държава при сключването на съюза, а въ момента на външното нападение. Казаното за териториялната цѣлостъ има значение и по отношение политическата независимостъ. Взаимно се гарантира политическата независимостъ само отъ *външно* нападение, но не и наложеното чрезъ вътрешнитѣ движения на народитѣ въ отдѣлнитѣ държави или чрезъ договори и споразумения.